

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਏ.ਐੱਨ. ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਕੇ. ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐੱਫ.

, ਧਰਮਵੀਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਜਗਨ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 22-ਡੀ ਓ ੬ 1963

4 ਅਗਸਤ 1966 ਈ

ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਕਟ (1932 ਦਾ IX)-S. 30—ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ—ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਯੋਗ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ—ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

FM.O ਵਿੱਚ 14 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ। 1957 ਦਾ ਨੰਬਰ 50-ਡੀ, ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਦੁਆਰਾ 13 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰ.ਐਲ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ. ਆਨੰਦ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ. •

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 14 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:-

ਓਰੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 1949, ਧਰਮਵੀਰ, ਮੁਦਈ, ਅਤੇ ਜਗਾਜੀ ਨਾਥ, ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ, ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭੀਮ ਸੇਨ ਅਤੇ ਸਤ ਪਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਭਾਈਵਾਲੀ "ਭਾਰਤੀ ਕਾਮ ਕਾਜ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਪਨੀ "ਭਾਰਤੀ ਆਰਟ ਪਿਕਚਰਜ਼" ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਡੀਡ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿਚ ਧਰਮਵੀਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਤਿ ਪਾਲ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਇੱਕ * ਨਾਬਾਲਗ 8/9 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਤੱਥ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਰਮ ਨੂੰ 7 ਮਾਰਚ, 1950 ਤੋਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਤ ਪਾਲ ਨਾਬਾਲਗ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 22 ਮਈ, 1951 ਨੂੰ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਧਰਮਵੀਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ 4 ਮਾਰਚ ਨੂੰ। 1953, ਧਰਮਵੀਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

“(1) ਕੀ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਡੀ. ਲਾਂਬਾ, ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 1951 ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 616 ਵਿੱਚ?”

(2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(3) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(4) ਕੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?”

ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਨੇ 13 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮਵੀਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। . ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ. ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਗਲਤੀ ਨਾਲ 1957 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 59-ਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਓਆਈਆਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 14 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ।

ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ 10 ਨਵੰਬਰ, 1949 ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਵੇਧ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ: -

(1) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 10 ਨਵੰਬਰ, 1949 ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਦੀ ਸਹੀ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਭਾਵੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਲਈ ਅਵੇਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਲ ਨੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

- "ਇਹ ਕਿ ਨਵੀਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਕਿ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਹੇਠਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਏ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਭਾਈਵਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਲਗ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਉਸਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਭਾਈਵਾਲ, ਨਾਬਾਲਗ ਸਮੇਤ, ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ; ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਰਮ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਰਮਵੀਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਸੀ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ 30,000; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਗ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ 1 ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਖੇਤਾਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਖ਼ਰੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਏ ਲਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਈਵਾਲ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਤ ਪਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਟੋਟੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਲ ਲਵੇਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਬਨਾਮ ਬੀਚੈਪ (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ "ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਜਮਨਾ ਬਾਈ ਸਾਰੇਬ ਮੋਹਿਤਲ ਅਵਰਗਲ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤ ਰਾਓ ਆਨੰਦ ਰਾਓ ਧੀਬਰ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।¹⁸ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੇਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਰਡਰ 32, ਨਿਯਮ 7, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਾਬਾਲਗ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸਰੀ ਨੇਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਵੇਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਰਡ ਹਰਸਲ ਨੇ ਦੱਖਿਆ-

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਰਮ ਨਾਮ ਬੀਚੈਪ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਸਾਥੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗਾ ਸੀ,

ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਾਲ ਸਾਥੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਅਸਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਫਰਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 48-ਏ, ਨਿਯਮ 8. ਜੋ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

(2) (1891-4) ਸਾਰੇ ਈ.ਐਲ. ਰੈਪ. 1184¹(1894) ਏ.ਸੀ. 607.

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1916 ਪੀ.ਸੀ. 2.

ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਏ ਦੇ ਕੇਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਭਾਈਵਾਲੀ. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਮਨਾ ਬਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਾਂਝੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਠੇਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਕਈ. ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਇੱਕ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਂਝੇ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ (ਸੈਕਸ਼ਨ 5)। ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਇੱਛੁਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਤੱਤ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਐਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਓ: ਨਾਬਾਲਗ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲ ਵੀ ਹਨ। ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਸ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

"ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਈ ਧਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ. ਜੇਕਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ, ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੇਖਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੂਜੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਈਵਾਲ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ

ਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 1/4TH ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1/5TH ਤੱਕ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੈਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਦੁਰਗਾ ਚਰਨ ਬਨਾਮ ਅਕਾਰੀ ਦਾਸ (4) ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਲਾਈ ਨੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਫਰੇਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨਵਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸਰਜੀਕਲ ਡਰੈਸਿੰਗਜ਼ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ.,—ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1334

ਜੇ

5 ਅਗਸਤ 1966 ਈ

ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XI)—ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 17—‘ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ’—ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

(4) AJRRI94<FCAI. 617R~

Translator Chander Shekhar

(ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।)